

СТАНОВИЩЕ

от Проф. д-р Антоанета Младенова Желева
Медицински факултет, Тракийски университет-Стара Загора

Член на научно жури, определено със заповед № Р-109-473/18.07.2018 г. на Ректора на Медицински Университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“— Варна

Относно:

конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, *професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност Химия*, за нуждите на Факултета по *Фармация, Катедра Химия* обявен в ДВ бр. 36/27.04.2018 г.

В обявения конкурс за доцент участва като кандидат д-р Албена Василева Мерджанова, понастоящем главен асистент към Катедрата по Химия, Факултет Фармация, МУ-Варна. След завършване на средното си образование е приета в ТНСО-гр. Разград, където завършва през 1987 г. и получава Диплома за завършено полувисше образование със специалност *Биотехнологични процеси и продукти*. През 1993 г. завършва ХТМУ-София, специалност *Технология на Биопроизводствата* и получава квалификация инженер-биотехнолог. От 1993 г. до 2005 г. работи като инженер-хипербарни системи и химически анализ към Институт по океанология - БАН, гр. Варна, а в последствие като научен сътрудник III-I степен към същия институт. *От 2005 г. е главен асистент към МУ-Варна, УНС, медицинска химия*, а от 2008 г. е гл. ас. към катедра Химия, МУ-Варна. От 2011 г. е зачислена като докторант към същата катедра по научната специалност *„Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“* в професионално направление 4.3. *Химически науки*. През 2014 г. кандидатката успешно защити дисертационен труд на тема: *„Мастнокиселинен състав на черноморски и сладководни риби“*, на който имах удоволствието да бъда рецензент.

Представените от д-р Мерджанова документи са подготвени съгласно изискванията на наукометричните показатели на *Правилника за развитие на академичния състав, МУ- Варна*.

От представените документи се вижда, че д-р Албена Мерджанова участва в настоящия конкурс с **109** бр. научни трудове, които включват: **1** бр. Автореферат от дисертационен труд, **43** научни публикации в пълен текст, **5** избрани резюмета, публикувани в международни сборници с Импакт фактор, **1** глава от книга и **59** участия в научни форуми.

Раздел „Научна дейност“

Към този раздел д-р Мерджанова представя:

- Автореферат на дисертационния си труд
- **8** публикации в пълен текст, в чуждестранни научни списания, равностойни на монографичен труд като три от тях са с импакт фактор. В **3** от тези публикации тя е първи автор. Трябва да отбележа, че представените **8** публикации не се припокриват с тези, включени в дисертационния труд на кандидатката.

- Отделно са представени в пълен текст **35** публикации, отпечатани в български и чуждестранни научни списания и сборници, от които **26** в национални издания и **9** в международни, като от тях **4** са публикувани в списания с Импакт фактор.
- Към този раздел д-р Мерджанова включва и **5** избрани резюмета, публикувани в международни сборници с Импакт фактор.
- Участва като съавтор в **една глава** от книга, в която тя е първи автор.

Раздел „Научна активност“

- Към този раздел д-р Мерджанова представя списък, придружен с копия от резюмета и сертификати от участия в национални и международни научни форуми. Представени са **59** участия, като **20** от тях са в национални и **39** са в международни форуми. От представените участия се вижда, че д-р Мерджанова е първи или равностоен автор, в **19** от тях, което е **32.2 %**.
- Д-р Мерджанова е участвала в **7** научни проекта, приключили успешно и участва в **1** проект, който е текущ. Четири от финансираните проекти са на национално ниво, като два от тях са с участие на Европейските фондове за финансиране. В два от приключилите проекти тя участва като експерт по газова хроматография и анализ на мастни киселини, а в последния текущ проект, д-р А. Мерджанова е координатор.
- От 2016 е член на редакционната колегия на научното списание *Ovidius University Annals of Chemistry* издателство на Ovidius University Press, Constanta, Rumania и Walter de Gruyter Publishing House, Poland.
- Член е на *Българското дружество по хранене и диетика* от 2015 г.
- През 2007 в резултат на проведен курс д-р Мерджанова получава сертификат, удостоверяващ, че е обучена да работи с газов хроматограф и маспектрометър на фирмата *Thermo Fisher Scientific*.
- Д-р Мерджанова притежава **4** първи награди за най-добър постер, представени на **3** чуждестранни научни форума и **1** първа награда от национален научен форум с международно участие, като в **3** от тези постери тя е водещ автор.

Раздел „Учебно – преподавателска дейност“

До настоящия момент д-р Мерджанова има **19** години преподавателски стаж и стаж по специалността. Д-р Мерджанова е зачислена като специализант в МУ-Варна за придобиване на неклиничната специалност „Теоретични основи на медицинската химия“ считано от **01.03.2017** г. за период от три години. Тя води упражнения по Химия, специалност *Медицина*, 1 курс, и Неорганична химия, специалност *Фармация*, 1 курс, МУ-Варна; лекции и упражнения по Неорганична и органична химия специалност *Медицински лаборанти*, МК-Варна; упражнения по Аналитична химия, специалност *Помощник фармацевт*, 1 курс МК-Варна. От направената справка от Учебен отдел на МУ-Варна за последните **6** години се вижда, че учебната натовареност на д-р А. Мерджанова, с малки изключения, съответства или надвишава Норматива, определен и гласуван от АС на МУ-Варна.

Освен пряко участие в провеждането на упражнения и лекции д-р Албена Мерджанова:

- участва в актуализиране на учебната програма за подготовка на докторанти по научната специалност „Биоорганична химия, химия на природните и физиологично активните вещества“, МУ-Варна.
- участва в актуализиране на учебната програма по Неорганична и Органична химия за специалност *Медицински лаборант* към МК – Варна.
- участва в разработката на лекционен курс по Неорганична и Органична химия за специалност *Медицински лаборант* към МК – Варна.
- съавтор е подготовката и написването на учебно помагало по химия за специалност *Медицински лаборант* към Медицински колеж – Варна.
- съавтор е подготовката на учебна тетрадка по химия за специалност *Медицина*, МУ-Варна.
- участва в разработването на семестриални и изпитни тестове и тестове за текущ контрол за специалност *Медицински лаборант* към МК– Варна
- в резултат на съвместна научна работа със студенти от специалност *Медицина* и студенти *Фармация* са реализирани **3** участия в ежегодно провежданите Студентски конференции към МУ- Варна.

От 2010 г. е Административен асистент в катедра Химия.

Кандидатката притежава компютърни умения и ползва различни компютърни програми като MS Office, Internet, ISIS Draw, Graf Pad Prism.

В творческата биография е посочила, че използва английски и руски език, но не е представила съответен документ за владее на езика.

Оценка на приносите на д-р А. Мерджанова

Въз основа на направена официална справка от библиотеката на МУ-Варна, в която са ползвани научните база данни от Web of Science, Scopus и Scholar Google са открити **86** цитирания (автоцитиранията са изключени) на публикации, в които д-р Мерджанова участва като съавтор, **h**-индексът и е **6**, общият импакт фактор от публикациите и участията в международни научни форуми е **18.739**. От представените публикации в пълен текст, д-р Албена Мерджанова е на първо място в **16** от тях, което приблизително е **36.4%** от общия брой. Научните интереси на д-р Мерджанова са в следните три главни направления:

- Качество и състав на черноморски и сладководни риби и организми.
- Проучване промените в съдържанието на свободни и свързани мастни киселини в чернодробен хомогенат, във връзка с изследване на *метаболичен синдром* и неалкохолна мастна чернодробна болест.
- Анализ на специализирани дихателни смеси за водолазни цели.

33 от публикациите на д-р А. Мерджанова са в направление качество и състав на риби и други водни организми, **4** са в областта на изследване промяната в съдържанието на свободни и свързани мастни киселини, като потенциални биомаркери за наличие на *метаболичен синдром*, а **8** са в областта на анализ на дихателни смеси за водолазни цели.

Искам да обърна внимание на някои от най-важните приноси на д-р Мерджанова, които имат научно-приложен характер.

Приноси по първото научно направление:

При използване на съвременния високо информативен метод на газова хроматография комбиниран с мас-детекция е изследван и определен мастнокиселинният състав на 11 черноморски и 6 сладководни рибни вида, на черна мида, рапани, скариди и водорасли. Определен е химичният състав, енергийната стойност, процентното съдържание на наситените, мононенаситените и полиненаситените мастни киселини в изследваните водни организми. За първи път у нас е направена оценка на качеството на риби, миди и рапани, като храна на базата на мастнокиселинния профил, съотношенията ПНМК/НМК и омега-6/омега-3, изчислени са важните липидни индекси-атерогенен, тромбогенен и холестеролемичен. За първи път е определено съдържанието на полярни и неполярни липиди в черноморски миди и рапани и два вида сладководни риби.

Приноси по второ научно направление:

За пръв път е изследвано влиянието на S-АМе и Алопуринол върху състава и количеството на чернодробните нива на СМК, като е установено, че след прилагането им значително се повишава нивото на ненаситените СМК спрямо тези в групата на ВДФ и контролата.

Една част от научно-приложните приноси на д-р Мерджанова са свързани с изследвания, включени в дисертационния и труд. Същите биха помогнали в бъдеще за създаване и утвърждаване на подходящи критерии за здравословен хранителен режим, което определено би могло да допринесе за подобряване здравния статус на населението в България.

Заклучение:

Въз основа на представените от д-р Мерджанова материали, свързани с конкурса и въз основа на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“, изложени в *Правилника за развитие на академичния състав*, МУ-Варна, с увереност мога да заявя, че кандидатката в настоящия конкурс е изграден изследовател и академичен преподавател. Във връзка с това предлагам безрезервно на *Научното жури да избере д-р Албена Василева Мерджанова за доцент в област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки, научна специалност Химия.*

Дата: 31.08.2018 г.....

Подпис:.....

(Проф. д-р А. Желева)